

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет будівництва та транспорту
Кафедра архітектури та інженерних вишукувань

Робоча програма (силабус) освітнього компонента
Реконструкція міської забудови

Вибірковий

(обов'язковий / вибірковий)

Реалізується в межах освітньої програми

Будівництво та цивільна інженерія

(назва)

за спеціальністю **G19 « Будівництво та цивільна інженерія»**

(шифр, назва)

на другому рівні вищої освіти.

Розробник:

2
Бородай С.П., ст. викладач каф. АтаІВ
(прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто та схвалено
на засіданні кафедри
архітектури та
інженерних
вишукувань

протокол від 16 червня 2026 року № 15

Завідувач
кафедри

Бородай С.П.
Завідувач
кафедри

Погоджено:

Гарант освітньої програми

(підпис)

Срібняк Н.М.
(ПІБ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма

(підпис)

Соларьов О.О.
(ПІБ)

Рецензія на робочу програму надана

(підпис)

Циганенко Л.А. (додається)
(ПІБ)

Бородай Д.С. (додається)
(ПІБ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

(підпис)

Надія Барамін
(ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 25.06. 2026 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	ВК 08 Реконструкція міської забудови			
2.	Факультет/кафедра	Факультет будівництва та транспорту / кафедра архітектури та інженерних вишукувань			
3.	Статус ОК	Вибірковий			
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)				
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркового ОК)	Може бути запропонований для освітньо-професійної програми «Будівництво та цивільна інженерія» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю G19 «Будівництво та цивільна інженерія» кваліфікація: бакалавр архітектури			
6.	Рівень НРК	7 рівень			
7.	Семестр та тривалість вивчення	3 семестр – 15 тижнів			
8.	Кількість кредитів ЄКТС	3 семестр - 5 кредитів			
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота (заняття)			Самостійна робота
		Лекційні	Практичні / семінарські	Лабораторні	
		20	30		
	3 семестр	20	30		100
10.	Мова навчання	Українська			
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Старший викладач Бородай С.П.			
11.1	Контактна інформація	кабінет 431e; т. +380503441096, boroday1@gmail.com			
12.	Загальний опис освітнього компонента	Реконструкція міської забудови є вибірковою складовою підготовки інженера-будівельника. Під час вивчення ОК студент отримає наступні знання: загальні питання реконструкції міст та їх планувальних елементів; основи теорії реконструкції центрів історичних міст, громадських та житлових об'єктів; принципи реконструкції будівель і споруд з урахуванням містобудівних, технологічних і конструктивних аспектів; методи планування реконструкції типологічних об'єктів. Також навчиться застосовувати одержані знання та навички при проектуванні і реконструкції архітектурних об'єктів та нового будівництва в умовах реконструкції; проводити передпроектні дослідження, складати на їх основі опорні плани забудови;.			
13.	Мета освітнього компонента	Ознайомлення студентів з принципами та методами ведення реконструкції та визначення історичної та			

.		містобудівельної цінності забудови, методів збереження та відтворення архітектурної спадщини.
1 4 .	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	1. Освітній компонент базується на знаннях з таких освітніх компонентів як: Капітальний ремонт та реконструкція будівель та споруд; технологічні рішення складних процесів при будівництві та реконструкції; ефективні конструктивні рішення будівель та споруд 2. Освітній компонент є основою для таких освітніх компонентів : Капітальний ремонт та реконструкція будівель та споруд
1 5 .	Політика академічної доброчесності	Дотримання академічної доброчесності для здобувачів вищої освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право; надання достовірної інформації про результати власної навчальної або наукової діяльності. Порушенням академічної доброчесності при вивченні ОК «Реконструкція міської забудови» вважаються: академічний плагіат, академічне шахрайство (видавання кимось виконаної роботи за власну), використання електронних пристроїв під час підсумкового контролю знань За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: Академічний плагіат – оцінка 0 , повторне виконання завдання. Академічне шахрайство – анулювання отриманих балів; повторне проходження оцінювання; повторне виконання несамотійно виконаної роботи; Використання електронних пристроїв під час підсумкового контролю знань – відсторонення від виконання роботи, оцінка 0, повторне проходження підсумкового контролю
1 6 .	Посилання на курс у сис-темі Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=4225

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...	Як оцінюється ДРН
ДРН 1 розробляти проекти реконструкції містобудівних та архітектурних об'єктів з забезпеченням охорони пам'яток архітектури.	Ескізний проект, тестування за теоретичним матеріалом, залік
ДРН 2 використовувати теоретичні основи реконструкції об'єктів в проектній практиці	Ескізний проект, тестування за теоретичним матеріалом, залік
ДРН 3 проводити аналіз існуючого стану забудови міста та комплексний аналіз об'єктів, що реконструюються	Ескізний проект, тестування за теоретичним матеріалом, залік

ДРН 4 визначати методи реконструкції та складати проектні пропозиції щодо реконструкції містобудівних та архітектурних об'єктів	Ескізний проект, тестування за теоретичним матеріалом, залік
---	--

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу				Рекомендована література ²
	Аудиторна робота			Самостійна робота	
	Лк	П.з / семін. з	Лаб. з.		
Тема 1. Цілі, задачі та особливості реконструкції основних підсистем міста. Особливості реконструкції основних підсистем міста. 1.1. Головні задачі реконструкції. 1.2. Головні задачі реконструкції житлової забудови. 1.3. Реконструкція системи культурно-побутового обслуговування (КПО).1.4. Реконструкція міського центру. 1.5. Реконструкція виробничої підсистеми. 1.6. Реконструкція транспортної інфраструктури.	2	2		8	1-8,10-13,14, 17
Тема 2. Основні передумови реконструкції житла. Функціонально-планувальна структура існуючого житлового фонду. Містобудівні аспекти реконструкції існуючої житлової забудови. Архітектурно-планувальна структура та санітарно-гігієнічні вимоги для сучасного житла. Санітарно-гігієнічні вимоги до сучасного житла.	2	4		10	1-9,10, 11, 13, 14, 17
Тема 3. Методи та прийоми реконструкції громадських будівель (ГБ). Загальні положення. Передумови реконструкції ГБ. Особливості використання історичних об'єктів минулого. Методи реконструкції ГБ в історичному місті. Інженерно-технічні питання реконструкції ГБ.	2	2		10	1-9,10, 11, 13, 14, 17
Тема 4. Реконструкція громадських центрів (ГЦ). Загальні положення. Класифікація та структура ГЦ, основні положення їх реконструкції. Реконструкція історичної забудови. Роль синтезу мистецтв у формуванні ГЦ.	2	4		10	1, 6, 9,10-13, 14- 17
Тема 5. Передумови реконструкції промислових підприємств (ПП). Основні проблеми і напрями реконструкції (ПП). Типологічні ознаки і конструктивні рішення реконструкції промислових будівель і споруд (ПБС). Методика проектування реконструкції промислових будівель і споруд (ПБС).	2	2		10	1-3, 10-13, 14, 17
Тема 6. Прийоми реконструкції промислових будівель і споруд. Методи реконструкції ПБС. Фактори, які впливають на ефективність реконструкції	2	4		10	1-3, 10-13, 14,

ПБС. Генеральний план (ГП).					17
Тема 7. Теоретичні основи реконструкції об'єктів історико-архітектурної спадщини. Передпроектні дослідження реконструкції. Мета реконструкції. Передпроектний аналіз. Перший і другий етап передпроектних досліджень. Визначення методів технічного стану несучих конструкцій. Методологія обстеження будівель	2	2		10	1, 9, 10-13, 14-17
Тема 8. Охорона і використання пам'яток архітектури та їх візуальне сприйняття. Форми реконструкції пам'яток містобудування. Передумови реконструкції історико-архітектурної спадщини. Основні принципи сучасної реставрації. Основні види робіт, які стосуються реконструкції пам'яток архітектури. Реконструкція історичної забудови. Загальні положення і прийоми пластичної виразності. Система критеріїв цінності архітектурної спадщини. Методи архітектурної реставрації пам'яток архітектури. Методологія реставраційних процесів.	2	4		12	1, 10-13, 14-17
Тема 9. Конструктивні аспекти реконструкції будівель. Грунти основ та підсилення фундаментів, стін, перегородок та внутрішнього каркасу. Переkritтя, дахи та покрівлі. Сантехвузли, сходи, галереї і балкони. Надбудова та пересування будівель.	2	4		12	1-3, 5, 7, 8, 10-14
Тема 10. Зарубіжна практика реконструкції житлових будинків. Особливості зарубіжних житлових будинків. Конструктивно-планувальні рішення. Зарубіжна практика реконструкції житла. Програма реконструкції масової житлової забудови у Східній Німеччині.	2	2		8	1, 10-13, 14
ВСЬОГО:	20	30		100	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем під час аудиторних занять, консультацій)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати студент самостійно)	К-сть годин
ДРН 1.	Пояснення, лекція, робота з книгою, демонстрація матеріалу за допомогою мультимедійних технологій, практична робота.	10	Використання технічних засобів навчання, використання опорних конспектів лекцій, основної та допоміжної літератури. Виконання творчої клаузури, розробка індивідуального ескізного проекту	20

ДРН 2.	Пояснення, лекція, робота з книгою, демонстрація матеріалу за допомогою мультимедійних технологій, практична робота.	14	Використання технічних засобів навчання, використання опорних конспектів лекцій, основної та допоміжної літератури. Виконання творчої клаузури. розробка індивідуального ескізного проекту	30
ДРН 3.	Пояснення, лекція, робота з книгою, демонстрація матеріалу за допомогою мультимедійних технологій, практична робота.	12	Використання технічних засобів навчання, використання опорних конспектів лекцій, основної та допоміжної літератури. Виконання творчої клаузури. розробка індивідуального ескізного проекту	20
ДРН 4.	Пояснення, лекція, робота з книгою, демонстрація матеріалу за допомогою мультимедійних технологій, практична робота.	14	Використання технічних засобів навчання, використання опорних конспектів лекцій, основної та допоміжної літератури. Виконання творчої клаузури. розробка індивідуального ескізного проекту	30

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)

5.2. Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1	Проміжне тестування на перевірку теоретичного матеріалу (тести множинного вибору)	15 балів/ 15%	Відповідно до графіку навчального процесу
2	Творче індивідуальне завдання (клаузура)	15 балів/ 15%	7 тиждень
3	Виконання індивідуальних теоретичних завдань на практичних заняттях	40 балів/ 40%	1-15 тиждень
4	Залік	30 балів/30%	Заліковий тиждень

5.2.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Проміжне тестування на перевірку теоретичного матеріалу (тести множинного вибору)	< 6 балів < 50% правильних відповідей	6-9 балів 50-75% правильних відповідей	9-12 балів 75-90% правильних відповідей.	13 -15 балів 90-100% правильних відповідей
Творче індивідуальне завдання (клаузура)	< 6 балів Творче індивідуальне завдання (клаузура) не відповідає поставленому завданню, виконано на дуже низькому рівні.	6-9 балів Творче індивідуальне завдання (клаузура) відповідає завданню, виконано на достатньому рівні, але має суттєві недоопрацювання	9-12 балів Творче індивідуальне завдання (клаузура) виконано на достатньо високому рівні, має незначні недоопрацювання	13 -15 балів Творче індивідуальне завдання (клаузура) виконано на високому рівні
Виконання	< 22 балів	22-29 балів	30-34 балів	35 -40 балів

індивідуальних теоретичних завдань на практичних заняттях	Відповіді не відповідають поставленим завданням, не надані зовсім, або на дуже низькому рівні.	Відповіді в цілому відповідають поставленим завданням, але не повні, чи на досить низькому рівні.	Відповіді в цілому відповідають поставленим завданням, повні, але з зауваженнями.	Відповіді правильні, повні, відповідають поставленим завданням.
Залік – письмовий чи усний (розширені відповіді на 3 питання)	< 15 балів	16-20 балів	20-26 балів	27 -30 балів
	Відповіді на питання не відповідають завданню, є дуже умовними.	Відповіді в цілому розкривають сутність поставленого питання, але є достатньо умовними,	Відповіді розкривають сутність поставлених питань, але мають незначні неточності.	Відповіді в повному обсязі розкривають сутність поставлених питань.

5.3.Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1.	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над індивідуальним завданням (клаузурою)	В період виконання клаузури
2.	Проходження проміжного тестування (пробне тестування)	Відповідно до графіку навчального процесу
3.	Усний зворотний зв'язок під час виконання індивідуальних теоретичних завдань	В період виконання індивідуальних теоретичних завдань

Самооцінювання може використовуватися як елемент сумативного оцінювання, так і формативного оцінювання.

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

7.1. Основні джерела

- Єжов, С.В., Ейне, І.А., Дивак, В.І. Відбудова житла в Україні / С.В. Єжов, І.А. Ейне, В.І. Дивак. – Київ: Ліра-К, 2023. – 112 с.
- Попович, Д. Реконструкція історичного планування кварталу з формуванням сучасного житла в історичній забудові в місті Любек / Д. Попович. – У: Містобудування та територіальне планування, № 83, 2023, с. 266–277
- Лях В.М., Ніколаєнко В.А. Основи реконструкції. Охорона пам'яток архітектури: навчальний посібник / В.М. Лях, В.В. Ніколаєнко - Полтава: ПолтНТУ, 2014.- 257 с.; іл.
- Савйовський В.В. Реконструкція будівель і споруд: навчальний посібник / В.В. Савйовський. – Київ: Видавництво Ліра-К, 2021. – 320 с.
- Реконструкція цивільних та промислових будівель і споруд : підручник / [за ред. Е. А. Шишкіна, О. В. Завального] ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. – 404 с. –
- ДБН В.2.2-15:2019. Будинки і споруди. Житлові будинки. Основні положення. – Чинний від 01.10.19. – Київ : Мінрегіон, 2019. – 44 с.
- ДБН В.3.2–2:2009 Житлові будинки. Реконструкція та капітальний ремонт. – Чинний від 22.07.09. – Київ : Мінрегіон, 2009. – 20 с.
- Державні Будівельні норми України. Планування та забудова територій. ДБН Б.2.2-12:2019, Мінрегіон України, Київ, 2019, 177 с.
- Плешкановська, А. М. *Комплексна реконструкція міста: моделі та методи: монографія* / А. М. Плешкановська; рец.: М. М. Дьомін та ін. – Київ: ТОВ "Франко Пак", 2024. – 328 с
- Єжов, С.В., Ейне, І.А., Дивак, В.І. Відбудова житла в Україні / С.В. Єжов, І.А. Ейне, В.І. Дивак. – Київ: Ліра-К, 2023. – 112 с.
- Прийоми реконструкції при відбудові типових житлових будинків в Україні / І. Новосад. – У:

6.1.1. Методичне забезпечення

12. Височин І.А. «Реконструкція міської забудови». Методичні вказівки щодо виконання практичних завдань для студентів 4 курсу денної форми навчання / І.А. Височин. – Суми: СНАУ, 2021. – 24 с. спеціальності 191 «Архітектура та містобудування».

13. Височин І.А. «Реконструкція міської забудови». Частина 1. Методичні вказівки щодо самостійної роботи студента з вивчення лекцій для студентів 4 курсу денної форми навчання спеціальності 191 «Архітектура та містобудування». / І.А. Височин. – Суми: СНАУ, 2021. – 108 с.

14. Височин І.А. «Реконструкція міської забудови». Частина 2. Методичні вказівки щодо самостійної роботи студента з вивчення лекцій для студентів 4 курсу денної форми навчання спеціальності 191 «Архітектура та містобудування». / І.А. Височин. – Суми: СНАУ, 2021. – 81 с.

15. Височин І.А., Бородай Д.С., Бородай А.С. «Реконструкція міської забудови». Конспект лекцій для студентів 4 курсу денної форми навчання спеціальності 191 «Архітектура та містобудування». / І.А. Височин, Д.С. Бородай, А.С. Бородай. – Суми: СНАУ, 2021. – 81 с..

6.2. Додаткові джерела

16. Основи реконструкції архітектурних об'єктів. Конспект лекцій В.М.Лях. - Полтава, 2004. –82с.

17. Методичні вказівки та тематика з науково-дослідницької роботи студентів з дисципліни “Основи реконструкції” для студентів спеціальності “Архітектура будівель і споруд”. В.М.Лях - Полтава, 2003. –10с.

18. Методичні вказівки та індивідуальні завдання для самостійної роботи і практичних занять студентів з навчальної дисципліни «Основи реконструкції архітектурних об'єктів » для студентів спеціальності “Архі-тектура будівель і споруд”. В.М. Лях. - Полтава, 2003. – 19с.

19. Методичні вказівки до вивчення дисципліни «Основи реконструкції. Охорона пам'яток архітектури» за кредитно-модульною системою навчального процесу для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня « бакалавр архітектури» денної форми навчання. В.М. Лях. - Полтава, 2007. –21с.

20. Бородай С.П., Височин І.А., Бородай Д.С., Чередниченко О.М.,Бородай А.С., Бородай Я.О. Реконструкція пам'яток архітектури національного значення під об'єкти соціального захисту на прикладі палацу Ліщинських у Сумській області. Науковий вісник будівництва, ХНУБА 2021. - т. 106, №4. – С. 30 – 39.

21. Бородай Д.С., Бородай А.С., Бородай С.П., Архітектурно-планувальні особливості комплексних центрів соціальної допомоги та психологічної реабілітації на прикладі м. Суми. Просторовий розвиток: Науковий збірник / Головн. ред. П.М. Куліков. – К., КНУБА, 2023. – Вип. 3. – С. 206-219.

